

**MURAT
YAYINLARI**

**KAMU PERSONEL SEÇME SINAVI
ÖĞRETMENLİK ALAN BİLGİSİ TESTİ**

SOSYAL BİLGİLER

**DENEME TG-3
ÇÖZÜM KİTAPÇIĞI**

Bu testlerin her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, testlerin tamamının veya bir kısmının Merkezimizin yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğrafının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması ya da kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar gerekli cezai sorumluluğu ve testlerin hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş sayılır.

ÇÖZÜMLER

1. A Yüzyılların okunuşlarında MÖ ve MS tarihleri bir-birinin tersidir. Örneğin;
324 tarihi için;

MÖ	MS
IV. yüzyıl	IV. yüzyıl
IV. çeyrek	I. çeyrek
II. yarısı	I. yarısı

2. A Ege göçleri, İlk Çağ'daki en önemli göç dalgasıdır. Bu göçler bölgedeki siyasi yapıyı önemli ölçüde değiştirmiştir.

Ege Göçleri, Doğu Avrupa'da yaşayan kavimlerin kıtlık nedeniyle geçim imkânını kaybetmesi üzerine başladı. Söz konusu kavimlerden İlliryalılar İtalya'ya göç ettiler. Dorlar ise Balkanlar üzerinden Yunanistan'a girdiler. Dağlık arazilerin geniş yer tuttuğu Yunanistan tarıma elverişli toprakların ve su kaynaklarının kıt olduğu bir ülkeydi. Burada yaşayan kavimler Dorların baskılarından kurtulmak ve daha elverişli bölgelere yerleşmek amacıyla Yunanistan'ın Ege kıyılarından ayrıldılar. (MEB, 9. Sınıf, s. 50)

3. B Türkler Ötüken'i kutsal olarak kabul etmiş ve "toprak ana" olarak anmışlardır.

4. C İslam ordusu 711'de Vizigotları yenerek İspanya'ya girmiştir.

5. C Zatü's Savari Savaşı 655 yılında yaşanmıştır. Bu tarihte İslam Halifesi Hz. Osman'dı.

6. E Gulam "köle" demektir. Savaş esirleri arasından seçilen ve çeşitli milletlerden oluşan bu kişiler, "Gulamhane" adı verilen yerlerde yetiştirildi. Bu askerin içinde Türkler de yer alıyordu.

Gulam askerlerinin en temel görevlerinden biri sultanı ve sarayı korumaktı. Ayrıca hizmetleri karşılığında devletten maaş almışlardır.

Uyarı; Bu uygulama Osmanlı Devleti'nde "Kapıklulu" olarak devam etmiştir.

7. B Türk İslam devletlerinde örfi hukuktan sorumlu kişi Emir-i Dad'tır.

- Kadı Leşker; askeri – siyasi davalara bakan kişi
- Melikü's Sevahil; Donanma komutanı
- Şihne; bir tür askeri vali
- Amil; taşrada bir tür mali görevli

8. E Orta Asya'dan Osmanlı'ya kadar kurulan Türk devletleri birbirlerini çeşitli açılardan etkilemiş, birçok devlet birbirinin devamı şeklinde kurulmuştur. Osmanlılar da önemli ölçüde Selçuklu ananeleri üzerinde yükselen bir medeniyet olmuştur. Bu noktada eski Türk töresi, İslam en belirleyici etkileri yaparken; fethedilen yerlerin gelenekleri de Osmanlı'yı etkilemiştir. Örneğin Osmanlı'nın özellikle İstanbul'un fethinden sonra Bizans kültür ve uygarlığından etkilenmesi gibi.

9. A Amasyalı Yakut; Orta Çağ'da yaşamış ilk büyük Türk hattatıdır.

Nakkaş; minyatür sanatçısıdır.

10. D Karadeniz'de Osmanlı'nın mutlak hâkimiyeti son kez 1739 yılında imzalanan Belgrat Antlaşması ile vurgulanmıştır. Bu antlaşmaya göre; Rusya Karadeniz'de donanma bulunduramayacak, tersane açamayacaktı.

11. D Naopolyon'un Mısır'ı işgali (1798) sırasında İngiltere ve Rusya Osmanlı devletine yardım göndermiştir. Çünkü Akdeniz'de kritik bir noktada bulunan Mısır'ın Fransa'nın eline geçmesi hem Rusya hem de İngiltere'nin çıkarları ile çelişiyordu.

Uyarı: Almanya 1871 yılında siyasi birliğini tamamlamıştır.

12. A Yedi Yıl Savaşları İngiltere ve Fransa arasındaki sömürge yarışından kaynaklanmıştır. Bu savaşlardan İngiltere galip olarak ayrılmışsa da ağır mali kayıplar vermiştir. Bu doğrultuda Amerika'daki kolonilerine ek vergiler getirince, bu durum Amerikan bağımsızlık hareketini başlatmıştır.

Aynı şekilde Fransa'nın da kendi halkına ek vergiler getirmesi, Fransız İhtilalini tetiklemiştir.

13. E Soru kökünde verilen gelişmeler II. Abdülhamit Dönemi'nde gerçekleşmiştir.

Darülaceze; "düşkünler evi" demektir.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

- 14. C** Mustafa Kemal görselde verilen yeniçeri ağası kostümünü, 1913 yılında Sofya'da askeri ataşelik görevi sırasında katıldığı bir baloda giymiştir.
- 15. C** I. TBMM 1920 - 1923 yılları arasında görev yapmıştır.
Tahrir-i Sükûn Kanunu 1925 yılında kabul edilmiştir. Yani bu kanun, II. TBMM dönemi gelişmesidir.
II. TBMM, 1923 - 1927 yılları arasında görev yapmıştır.
- 16. B** Milli Mücadeleden sonra İstiklal Madalyası verilen yerler şunlardır;
• İnebolu
• Maraş
• Antep
• Urfa
Milli Mücadele'de "ikmal limanı" olarak faaliyet gösterdiği için İstiklal madalyası verilen yer İnebolu'dur.
- 17. D** Lozan'da TBMM tarafında "iç sorun" olarak görülen konu yabancı okullardır.
• Boğazlar; Türkiye'nin başkanlığında uluslararası bir komisyon tarafından yönetilecektir. Türkiye boğazları silahlandırmayacaktır.
• Ermeni Sorunu; Ermenistan Anadolu üzerindeki emellerinden vazgeçecektir.
• Dış Borçlar; Osmanlı'nın sadece Anadolu borçları TBMM tarafından ödenecektir. Diğer borçlar, o bölgelerde kurulan diğer devletler tarafından üstlenilecektir
• Batı Sınırı; Meriç nehri Türkiye'nin batı sınırı olacaktır.
- 18. D** 1923 - 1938 yılları arasında;
• İsmet Paşa (1923 – 1924 / 1925 – 1937)
• Fethi Okyar (1924 – 1925)
• Celal Bayar (1937 – 1939)
- 19. A** 1934 Balkan Antantına katılan;
• Yunanistan
• Türkiye
• Romanya
• Yugoslavya
Uyarı: Bulgaristan, saldırgan dış politikasından dolayı Balkan Antantına katılmamıştır. Arnavutluk ise İtalya'nın etkisinde kaldığı için Antanta katılmamıştır.
- 20. C** Truman Doktrini; ABD tarafından Türkiye ve Yunanistan'a yapılan askeri ve mali yardımlardır.
• Marshall Planı; ABD'nin Avrupa'ya (Türkiye dahil) yaptığı mali yardımlardır
• Brejnev Doktrini; Rusya, kendi uydu ülkelerine karşı yayımladığı bir bildiridir.
• Guam Doktrini; ABD'nin Vietnam Savaşı'ndan sonra, Vietnam benzeri savaşlara girmeyeceğini gerekirse müttefiklerine maddi yardım ve silah yardımı yapacağını açıklamıştır.
- 21. E** KKTC 15 Kasım 1983 yılında kurulmuştur. İlk Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş'tır.
- 22. B** Helenistik Dönem MÖ. 334 (İskender'in Asya Seferi) ile MÖ. 30 (Aktivum Savaşı ve Ptoleme Kralığının yıkılması) arasındaki zaman dilimidir.
- 23. D** Mustafa Kemal'in katıldığı kongreler sırayla şunlardır: Erzurum, Sivas, Afyon ve Pozanti.
- 24. C** Atatürk Dönemi'nde birçok çabaya rağmen Çok partili hayata geçilemeyince 1939'da CHP bünyesinde, hükümeti denetlemek için, İsmet İnönü başkanlığında Müstakil Grup adı ile bir yapı oluşturulmuştur.
- 25. A** Soruda verilen düşünceler Max Weber'e aittir. Weber'in bürokrasisinin en etkili sosyolojik analizlerinden birisini yaptığı savunulur.
- 26. E** "Bireylerin davranış, duygu ve düşüncelerinin başkalarının gerçek, hayal edilen varlığından nasıl etkilendiğini ortaya koymak", antropolojinin değil, sosyal psikolojinin ilgi alanıdır.
- 27. B** Soruda bazı çalışmaları verilen bilim insanı Franz Boas'tır.
- 28. A** "Kent Devrimi" kavramı Gordon Childe tarafından kullanılmıştır. Childe, "Tarihte Neler" adlı kitabı ile tanınmaktadır. Kent devrimi ile ekonomik faaliyetler çeşitlenmiştir.
- 29. D** Thomas Edison ve İngiliz Joseph Swan, birbirlerinden bağımsız olarak, akkor ışık ampulünü 1879 yılında bulmuşlardır. Edison 1847 – 1931 yılları arasında Amerika'da yaşamıştır. İrili ufaklı 1500 civarında buluşun patentini almıştır. Çiklet de bunlardan biridir.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

30. D Osmanlı tarihinde ilk telgraf hattı 1853- 1856 yılları arasında yaşanan Kırım Savaşı sırasında kurulmuştur. İstanbul- Varna- Kırım hattı zamanla genişletilmiş ve Bağdat'a kadar uzanmıştır. Bu telgraf sisteminde haberleşme yabancı dilde yapıldığı için başlangıçta Fransızlar görev almıştır. Zamanla Osmanlı Devleti Telgraf Mektebi'ni kurarak Türk eleman yetiştirmeye başlamıştır.

31. B "Kanaat önderleri" özellikle kırsal kesim ve geleneksel toplumlarda, dini liderler, muhtarlar, toprak ağaları, öğretmenler... gibi kişiler için kullanılan bir kavramdır. Bu tip toplumlarda iletişim ağının gelişmemiş olması, kanaat önderi adı verilen kesimlerin toplum üzerindeki etkisini artırmıştır.

32. B İnsanların ve toplumların görünür fiziki yapısına göre yapılan ırksal özelliklere "fenotip" adı verilir. Bu ırksal özelliklerin genetik nedenlerine "genotip" denir. Bir toplumda yaşayan insanların taşıdığı genlerin tümüne "gen kaynağı" denir. Genetik hazinede ortaya çıkan ani değişimlere de "mutasyon" adı verilir.

33. A Bir bulgunun maddi kalıntı olabilmesi öncelikle arkeolojik yöntemlerle tanımlanabilir olmasına bağlıdır. Örneğin XX. yüzyılın ikinci yarısından sonra radyoaktif tarihlendirme yönteminin bulunması, kömür gibi kalıntıların arkeolojik çalışmalarda kullanılmasını sağlamıştır.

II ve III. öncüllerde verilen bilgiler doğru değildir. Bir buluntunun maddi kalıntı olması için tarih öncesi veya tarihi dönemlere ait olmasının bir önemi yoktur. Ayrıca henüz hangi uygarlığa ait olduğu bilinmeyen sayısız arkeolojik kalıntı mevcuttur.

34. B "Ulusların Zenginliği" Adam Smith'in eseridir.

35. C NASA 2019 yılının yazında güneşin yörüngesine "Parker Solar Probe" adlı uzay aracı gönderdi. Aracın 2024 yılında güneşin yörüngesine varması bekleniyor. Uzay aracının Güneşe 7 milyon km. mesafeye kadar yaklaşması bekleniyor.

36. C

- Aristo'ya göre Politeia'nın bozulmuş hali demokrasidir.
- Monarşinin bozulmuş hali "tiranlık"tır.
- Aristokrasinin bozulmuş hali "oligarşi"dir.

37. B "El Medinetül Fazıla" adlı eserinde Platon gibi ideal devletin oluşturulması için gerekli hususları açıklayan İslam filozofu Farabi'dir.

Farabi, söz konusu eserinde sağlıklı bir kenti insan vücuduna benzetir. Nasıl ki vücuttaki organlar yardımlaşarak çalışırsa, şehrin de böyle çalışması gerektiğini belirtir. Bu fazıl şehrin ideal meziyetlere sahip bir devlet başkanı da olacaktır.

38. E Öncüllerde "geleneksel otorite"nin temel özellikleri verilmiştir. Bu otorite iktidarın meşruiyetini toplumun geleneklerinden almaktadır.

Weber'e göre üç otorite tipi vardır;

- a. geleneksel
- b. karizmatik
- c. bürokratik (ussal)

39. E Bu tip partiler genel olarak sınıf çizgisini aşan, mümkün olduğunca geniş bir seçmen kitlesini hedefleyen ideolojik eğilimleri yumuşak pragmatik yönü güçlü partilerdir. Otto Kirchheimer tarafından siyaset bilimi literatürüne kazandırılmıştır.

40. B Soruda önemli özellikleri verilen bilim insanı İbn-i Haldun'dur.

41. A Soruda özellikleri verilen gezegen Satürn'dür.

42. A Soruda verilen sınır kapılarından Kapıkule yanlış eşleştirilmiştir. Kapıkule sınır kapısı Edirne'de bulunmaktadır. Verilen diğer eşleştirmeler ise doğrudur.

43. D Atmosferde iklim olayları su buharının tümü bulunduğu için Troposfer'de gerçekleşmektedir. Stratosfer katmanında su buharı bulunmadığı için yatay hava hareketleri görülmektedir.

44. B Haritada I numara ile gösterilen Ekvator çevresinde ve II numara ile gösterilen Kanada'nın batı kıyılarında ılıman okyanusal iklim şartları görüldüğü için yağış rejimi düzenlidir.

45. E Stratüs ve Kümülüs alçak bulutlara örnek iken, Altokümülüs orta, Sirüs ise yüksek bulutlara örnektir.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

46. D Türkiye verilen bitki (flora) alemlerinden Holarktis içerisinde yer almaktadır.
47. E İki okyanusal levhanın çarpışmasıyla verilenlerin tümü gerçekleşmektedir. Örneğin Japonya, Filipinler, Mariana Çukuru (Deniz hendeği) gibi.
48. C Soruda verilen akarsulardan
Kızılırmak → 1355
Sakarya → 824
Dalaman → 229
Büyük Menderes → 548
Yeşilirmak → 418 km uzunluğa sahiptir.
49. A Türkiye’de nüfusun daha çok kıyıda toplanmasında ılıman iklim şartlarının varlığı turizm olanaklarının fazla ve gelişmiş olması daha çok etkili olmuştur.
50. D Haritada taranarak gösterilen yerde yağış rejimi düzenli olduğu için üzüm üretim alanı oldukça sınırlıdır. Diğer ürünlerin üretim alanı geniştir.
51. D Soruda verilen ülkelerden Türkiye Azerbaycan ile Bakü-Tiflis-Erzurum doğalgaz, Bakü-Tiflis-Ceyhan petrol boru hatlarına sahiptir.
52. A Soruda önemli çıkartım yerleri verilen yeraltı kaynağı boksittir.
53. C Türkiye’de, verilen sanayi kollarından orman ürünleri daha çok hammaddeye yakın kurulmaktadır.
54. B Kanada, Fransa, ABD ve İzlanda NATO kurucuları arasında yer alırken, İspanya NATO’ya 1982’de üye olmuştur.
55. C Soruda verilen akarsu drenaj ağı Dandritik’tir. Dandritik akarsu ağı ağaç dalları şeklindedir.
56. E Soruda verilen dillerden Avarca Kafkas dil aileleri grubunda diğerleri Altay dil ailesi grubunda yer almaktadır.
57. E Anaökümen alanlar yerleşmeyi sınırlandıran etkenlerdir. Buna göre akarsu kenarları ökümen alanlar diğerleri anaökümen alanlara örnek gösterilir.
58. E Afyonkarahisar’da bulunan Eber Gölü tektonik oluşumludur. Soruda verilen diğer göller ise doğru eşleştirilmiştir.
59. E Soruda karstik kayalara ilişkin verilen yargıların tümü doğru ifadelerdir.
60. D Türkiye’de kırsal kesimde yaşayanların oranı % 6 civarındadır. Soruda verilen diğer özelliklerin tümü doğrudur.
61. E Öncüllerde verilenler kavram haritası kullanmanın faydaları arasındadır. Kavram haritası iki ya da daha fazla kavram ve aralarındaki ilişkiyi görselleştirmeye yardım edecek şekilde tasarlanır.
62. A A seçeneğinde verilen “Projede öğretmenin rolü rehberlik yerine bilgi aktaran ve öğrencinin bu bilgiyi kullanmasını kolaylaştırmaktır” ifadesi yanlıştır. Çünkü projede öğretmen bilgi aktarmaz, sadece rehberlik yapar. Öğrenci kendi oluşturduğu soruya kendince bir yanıt bulmaya çalışır.
63. A “Venn şeması” bilgisayar destekli bir öğretim programı değildir. Venn şemaları matematik dersindeki kesişim kümelerine benzer. Kavramların farklı ve ortak özellikleri gösterilir.
64. E Soruda verilen örnekte Hüseyin öğretmen, “kart gösterme tekniğini” kullanmıştır. Bu yöntemle öğrencilere öğrendiklerini gözden geçirme, değerlendirme yapma ve karar verme gibi fırsatlar sunulur. Öğrencilerin kendilerini ifade etme yönü gelişir.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

65. B A, C, D ve E seçeneklerinde verilen öğretim tekniklerinin uygulanması tamamen öğretmenin inisiyatifindedir. Ancak “gezi gözlem tekniğinin” uygulanabilmesi için velilerin izni, gezi düzenlenecek yer ile ilgili makamların izni alınmalıdır. Çünkü bu teknik, sınıf dışı bir uygulama gerektirmektedir. Bu da öğretmenin sorumluluğunu artırmaktadır.

66. D 2018’de yayımlanan Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı’nda yer alan beceriler arasında “yorumlama” yoktur.

67. E Sosyal bilgiler dersi öğretim programının uygulanması sürecinde, kazanımların gerçekleştirilmesinde dikkate alınması gereken temel ilkeler şunlardır;
-Yerellik, güncellik, disiplinler arası, yansıtıcı sorgulama, geçmiş – bugün – gelecek bağlantısı, zaman – süreklilik – değişim, esneklik.

68. A Soruda verilen kavram öğretim yöntemi; “Anlam Çözümleme Tablosu”dur. Anlam çözümleme tablosu öğrencilerin de katıldığı bir etkinlikle iki boyutlu bir tablo olarak gerçekleştirilir. Tablonun bir boyutunda özellikleri çözümlenecek olan varlıklar (soruda hayvanlar), diğer boyutunda özellikler verilir.

69. C Bir öğretmenin veya bir öğrencinin okuma öncesi yapması gereken etkinlikler arasında; metnin konusuna ilişkin beyin fırtınası yapma, göz gezdirme, amaç oluşturma /hedef belirleme, ön bilgileri okuma ortamına getirme gösterilebilir.

Uyarı: Sentez yapma, okuma sonrasında yapılması gereken etkinliklerden biridir.

70. C Soru verilen ödev “Küresel Bağlantılar” öğrenme alanı ile ilgilidir. Bu öğrenme alanında “ülkeler arasındaki ekonomik ilişkilerde iletişim ve ulaşım teknolojilerinin etkisini tartışır”, “yaşadığı yer ve çevresinin ülkemiz ve diğer ülkeler arasında ekonomik ilişkilerdeki rolünü araştırır” gibi becerilerin kazandırılması hedeflenmiştir.

71. A Verilen özellikler mikro öğretim tekniği ile ilgilidir. 1960 yılında öğretmen eğitiminde kaliteyi artırmak için Stanford Üniversitesi tarafından geliştirilmiştir.

Öğret - yeniden öğret çevrimi şu basamaklardan oluşur.

- Verilen görev ile ilgili bir mikro ders hazırlanır
- Mikro ders öğretilir
- Öğretme sürecinin ne ölçüde başarılı olduğu ile ilgili olarak bir dönüt alınır
- Alınan dönüt doğrultusunda mikro ders yeniden düzenlenir
- Mikro ders yeniden öğretilir
- Bu kez öğretme işleminde gerçekleşen veya gerçekleşmeyen iyileştirmeler ile ilgili dönüt alınır

72. B

• Kohlberg’in “ölmek üzere olan eşi için ilaç çalan adam” hikâyesi, Ahlakî Muhakeme Yaklaşımında kullanılmaktadır. Bu hikâyeye ikilem içeren bir durum sunmaktadır. Hikâyeyi dinleyen öğrencilerin cevap verirken kullandıkları akıl yürütme yolları öğretmen tarafından dikkate alınır. Verilen cevaplar;

- gelenek öncesi düzey
- geleneksel düzey
- gelenek ötesi düzey olmak üzere kategorize edilebilir.

73. D II ve III. öncüllerde verilen bilgiler doğrudur. Ancak I. öncülde verilen bilgi yanlıştır. Çünkü ölçme ve değerlendirme sürecinin herkese uygun ve herkes için geçerli ve standart olması insanın doğasına terstir. Bu sebeple ölçme ve değerlendirme sürecinde azami çeşitlilik ve esneklik anlayışıyla hareket edilmelidir.

74. B Soruda verilen örnek Bloom Taksonomisi’nin “anlama” basamağı ile ilgilidir. Bu basamakta öğrenci hatırlamanın yanı sıra biraz daha fazlasını yapar. Örneğin konuyu açıklayabilir, kendine has bir ifade ile tarif edebilir.

75. E Anadolu ve Mezopotamya uygarlıklarının yaşam koşullarını, kullandıkları araç ve gereçleri anlatan bir sosyal bilgiler öğretmenin öğrencilerini Anadolu Medeniyetler Müzesine götürmesi, diğer etkinliklerle karşılaştırıldığında daha etkili bir öğrenme sağlayacaktır. Çünkü öğrenciler öğretmenin anlattığı birçok şeyi yerinde görme imkanına sahip olacaklardır.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

COPYRIGHT © MURAT YAYINLARI LTD. ŞTİ.

Deneme Sınavının her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, deneme sınavlarının tamamen veya bir kısmının Murat Yayınları Ltd. Şti.'nin yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğrafının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması ya da kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar gerekli cezai sorumluluğu ve deneme sınavlarının hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş demektir.

Öneri ve bilgi için; 0312 231 31 21
www.muratyayinlari.com
facebook.com/muratyayincilik
dizgi@muratayinlari.com